

14 YILDA ne değişti?

Merkez Eski Kocaeli'nin Gölcük ilçesi olan, 17 Ağustos 1999'da 03.02'de 45 saniye süren 7,4 büyüklüğündeki Marmara Depremi'nin ardından yeni bir afetle hazırlık için başlatılan çalışmalar devam ediyor. "Asın felaketi" olarak nitelendirilen depremde resmi verilere göre 17 bin 840 kişi öldü, 43 bin 953 kişi yaralandı, 285 bin konut ile 40 binden fazla işyeri hasara uğradı. Depremden en fazla zarar gören iller arasında yer alan Sakarya'da inşa edilen 8 bine yakın kalıcı konutun

oluşan, "yeni yerleşim bölgesi" olarak nitelendirilen Camili ve Karaman mahallelerindeki nüfus, son yıllarda yapılan Deprem Yıkılmaları/İnşaatı için yapılan konutlarla 75 bine yaklaştı. Sakarya Büyükşehir Belediyesi, kent merkezine göre daha sağlam zemine sahip yeni yerleşim bölgesini cazibe bölgesi haline getirmek için Yenikent Park, Yenikent Kültür Merkezi ve Korucuk Park gibi sosyal donatılar inşa etti. ■ SAKARYA AA - KEMAL KAYMAK

Uzman klinik psikolog Emre Konuk, travmasını atlattıktan sonra insanların yıkık binalardan etkilenilebileceğini söylüyor.

'TRAVMA NESİLDEN NESİLE GEÇEBİLİR'

Depremi meydana geldiği bölgelerde 14 yıldır yıkılmayan hasarlı binalar, büyük felaketi yaşayan halkın travmalarını devam ettiriyor. Büyük Marmara depreminin 1 yıl sonra Yalova ve İzmit'te "Deprem psikolojik yardım ve eğitim projesi" gerçekleştirilen Göz Hareketleriyle Duyarsızlaştırma ve Yeniden İşleme Derneği (EMDR) Başkanı ve uzman klinik psikolog Emre Konuk, "Kisinin depremlerle ilgili bir travmatik yaşantısı varsa ve bu travmatik yaşantı asılmaması, çözülmemiş haldeyse bir bina yıkıntısının görüntüsü veya televizyonda bir binayı yıkılarken görmek çeşitli sorun-

Emre Konuk

lar yaratabilir. Kişi göçük altında kalmışsa kapalı, dar yerlerde kalıyor olmak, asansör uçak gibi, tüm bunlar travmayı tetikleyebilir" dedi. Büyük Marmara depreminin 1 yıl sonra Yalova ve İzmit'te "Deprem psikolojik yardım ve eğitim projesi" gerçekleştiren uzman klinik psikolog Emre Konuk, yaşanan travma sonrası binaların hala analiz edilebilecek olduğunu belirterek, depremlen yalnızca o dönem yaşayan insanların etkilenmediğini ardından gelecek olan nesilde de bu depremin izlerinin görülebileceğini söyledi.

'Ayaksız yaşayabiliriz ama omurgasız asla!'

Bugün 17 Ağustos 1999 Marmara depreminin 14. yıldönümü... Ailesini ve iki bacağı kaybeden Ufuk Koçak ile deprem sonrası dört yıllık arama sonucu oğlunu kimsesizler mezarında bulan Emine Cebeci ile konuştuk

İki bacağı kaybeden Koçak eski hayatına devam ediyor. Koçak, muhabirimiz Damla Yur ile denize açıldı.

'İki bacağı kaybettim'

Hayatının en uzun yürüyüşünü 17 Ağustos 1999'da yaptığını belirten Ufuk Koçak (36), 11 yıl önce bugünü şöyle anlattı: "Askerden yeni gelmiştim. Arkadaşımla beraber Değirmendere ile Gölcük arasında dağa tırmandık. 25 kilometre kadar yürüdük. Ömrümün en uzun yürüyüşünü gerçekleştirdim. Saat 01.00 civarı Gölcük'teki eve gittim, yattım. Uğultu ile uyandım. Normalde evde anneannem, teyzem, ben yaşıyoruz. Ama o gün evde kuzenim, annem ve teyzemin kızı da vardı. 3 aile bir aradaydık depremin olduğu gün. Ben 3 gün enkazda kaldım. Aslında beni 1 gün sonra buldular ama 2 gün çikartamadılar. Annemi, kuzenimi, teyzemi ve

çok sayıda arkadaşımı kaybettim. Annemcem, teyzemin kız ve ben kurtulduk. Benim 2 ayağım kurtulamadı. Sarıla Gölcük Devlet Hastanesi, Gölcük Askeri Hastane, GATA, Kadıköy Öğretmenler Hastanesi'nde tedavi görüp maceramı Haydarpaşa Numune Hastanesi'nde sonlandırdım. Rehabilitasyonum ve protezlerim Almanya'da yapıldı."

'Dik durmamız lazım'

Enkazda geçirdiği 3 günün ve tedavi için geçirdiği yılların ardından Koçak, şimdi eski hayatına devam ediyor. Önceden de ilgilendiği tüm doğa sporları ile hala ilgilenen Koçak, hayata bakışını şu sözlerle anlattı: "İnsan ayaksız yaşayabilir ama omurgasız yaşayamaz. Dik bir duruşumuz olması lazım. Oyle kuru kuruya nefes alarak. İçini doldurmak lazım. Madem hayattayım o zaman tadımı çıkartmak lazım."

Fotografılar: SELİN ARUTAN

DAMLA YUR Gölcük

Bugün 17 Ağustos 1999 Marmara depreminin 14. yıldönümü. Yakınlarının kaybını, mahallelerinin yok oluşunu yaşayan binlerin acılarını Gölcük sokaklarında hala hissediyor. Halkın ortak cümlesi, "Bu hatırlarla yaşamaya alistik ama ağustos ayı bizim için yas ayı." Her şeye rağmen hayatın hala çok güzel olduğunu düşünenlerden biri, depreme annesini, kuzenini, teyzesini ve çok sayıda arkadaşını kaybeden Ufuk Koçak ile beraber 2 bacağı kaybeden Ufuk Koçak. Bir diğeri de en son enkazda kalan gördüğü kaybolan oğlunu 4 yıllık arama sonucu kimsesizler mezarlığında bulan Gölcük Engelliler Derneği Başkanı Emine Cebeci. Koçak ve Cebeci 17 Ağustos 1999'da yaşadıklarını ve hayata bugünkü bakışlarını Milliyet ile paylaştı.

Emine Cebeci

'Kapımı 4 yıl hiç kapatmadım'

Gölcük Engelliler Derneği Başkanı Emine Cebeci, 2 çocuk annesiydi. 14 önce bugün kız İstanbul'da, oğlu ise Gölcük'teki evde yanında olan Cebeci, o anları ve sonrasını şöyle anlattı:

"Evdeydik deprem olduğunda. Enkazın altında kaldığımda oğlumun bedenini görüyordum, sesini duyabiliyordum. İlk onun enkazdan çıkarılmasını istedim. Oğlum 13 saat, ben 16 saat sonra enkazdan çıkarıldık. İlk çıktığımızda bizi gören herkes benim öleceğimi düşünüyordu. Bembez işörtim o an kapımdaydım. Oğlum ise sadece aytağında bir sorun vardı. Farklı hastanelere götürüldük. Gölcük Askeri Hastane'ye götürülen oğlumun en son enkaz altından çıktım. Hastaneye götürüldükten sonra izine ulaşamadım."

'Hala aranan çocuklar var'

Hukuk mücadelemde başladım. Bu strada kapımı hep açık bıraktım, gelir diye. Askeriyenin bana verdiği bilgi İstanbul'a gömüldüğü şeklindeydi. Ben yine de mahkeme kararı ile 18 tane olan 17 Ağustos mezarlığının açtırma kararını aldım. Oğlumun orada olacağını hiç tahmin etmedim, başka kayıpları buldurmam istedim. Fakat oğlumun cansız bedeni oradaydı. Çok sağlam gözüktüğü için hastanede ilgilendiğimi, gözden kaçtığı düşünüyordum. Kaskta kırılan kemiklerin damarı yırtması sonucu ölümlü gerçekleştiği raporlandı. Onların gözden kaçmaları benim 4 yıl oğlumun aramasına sebebiyet verdi. Ben oğlumun buldum fakat hala arananlar var."

'ÇANTAYI KAPAN EĞİTİM VERİYOR!'

Bursa'da konuşan İstanbul Üniversitesi Jeofizik Mühendisliği Bölümü öğretim üyesi Yrd. Doç. Dr. Oğuz Gündoğdu, Türkiye'de, deprem eğitimleri konusunda belirli kriterler oluşturulmadığını söyledi. "Şimdi her akına gelen çantasını kapıp eğitim veriyor" diyen Yrd. Doç. Dr. Gündoğdu, "Kimi yere yatırıyor, kimi kaldırıyor. Kimi 'çok' diyor. Bunların giderilmesi lazım" dedi.

Halkla ilişkiler önemli

Gündoğdu, "Kentsel dönüşüm bir kenti sadece depreme karşı korumak, tüm afetlere karşı korumak olarak algılanmalı. Sadece sağlam bina yapmak yeterli değil" dedi. Yrd. Doç. Dr. Gündoğdu, "Kentsel dönüşümlerde yapılan tüm deneyimleri ortaya koyup kentlinin, ilçelerin misyon ve vizyonuna uygun bir yapılaşma sürecinin içine girilmeli. Örneğin Zeytinburnu'nda kentsel dönüşüm diye bir çalışma başlatıldı ve başarılı olamadı. Biz bunun olamayacağını farkındaydık. Çünkü halka anket çalışmalarından başka hiçbir ilişki kurulmadı. Bu şekilde başarılı olacak yok" diye konuştu. Yrd. Doç. Dr. Gündoğdu, Marmara Depreminin ardından 13 yılın tamamlanmış vurgulayarak, Bursa'da 1855 yılındaki depremin tek-

Uzman Gündoğdu'ya göre Türkiye bir 'deprem' cahili. Gündoğdu

rarlanması olasılığına karşı daha çok çalışılması gerektiğini söyledi. Gündoğdu, "Hala 1855 yılında oluşan depremin fayı Bursa'nın neresinden geçtiği belli değil. Bir yapılaşma tespit edilmiş diye söyleniyor. Ama gittiler Japonlara, TÜBİTAK'a bir proje verdiler. Hepsini yapıldı bir daha yapıyor. Japonlar bize eğitim verecekmiş, böyle mantık olabilir mi?" diye konuştu. ■ DHA